

Българія познава на два
листа: на единъ годъ
и два мѣсяца. Годъ
познава убога вечеръ,
а мѣсяца убога и
Понедѣлникъ вечеръ.
Въ Цариградъ ще се раз-
даватъ и трѣта листа, а
по възвръщаніе отъ Цариградъ
ще се испратятъ, го-
дѣмъ и Понедѣлникъ
та мѣсяца.
Годишната цена пред-
платена на наймѣ е:
За въ Цариградъ
гр. 150
„ вънъ отъ Цариградъ
гр. 180
Вънъ отъ Цариградъ
който иска да земе са-
мо годишната листа ще
плати гр. 150.

БЪЛГАРИЯ

ВѢСТНИКЪ ЗА БЪЛГАРСКИ ТИ ИНТЕРЕСИ.

ЗАМѢНЯВАСЯ СЪ СЪКИ ДРУГЪ ВЪ ТИИЪ.

Подписката става:
У Цариградъ.
У А. Цанкова, управ-
ителя на вѣстникъ
въ Галата
У А. Н. Бръзкова
попечителя на Вѣст-
никъ въ Базъ-Капанъ.
Вънъ отъ Цариградъ:
У Искровската въ
Базъ. Книжници
Редакцията се намира у
Кантопечатницата на А.
Цанкова.
За каквото и да иска
някой да изплати у Бъл-
гаріа, няма да плаща
нищо.
Нисмото които са оти-
сать до Редакцията на
Българіа, ще се подпи-
сватъ до Драгана Цан-
кова.

БРОЙ 6.

ЦАРИГРАДЪ 1859

ГОДИНА 1.

БЪЛГАРСКА-ТА ІЕРАРХІЯ.

Гръци-ти свършено разумѣха че наша-та народност и наши-ти вѣроисповѣдни преданія можяха да съществуватъ и да се унасятъ само чрезъ наши-ти вѣроисповѣдни началници сирѣчь чрезъ наша-та іерархія. Отъ тамо произлиза, че за да погубятъ наша-та народност и за да отрѣжатъ жила-та на наши-ти вѣроисповѣдни преданія, тѣ ся заловиха най напръдъ и предпочително да погубятъ и зѣтриятъ наша та іерархія.

Като поставяха съсъ тоя начинъ, тѣ поставяха добръ или подобръ, за самия-тъ тѣхенъ интересъ и тѣхна полза. тѣ искаха да ни напесатъ единъ ударъ, кой-то ако да бѣше на тѣхъ сами-ти напесенъ, тѣ знаяха твърдъ добръ че е единъ смъртенъ ударъ.

Дѣйствиелно, да ли вѣроисповѣдни-ти преданія на гръци-ти и тѣхна-та народност сѣ были цѣло уназили безъ іерархія-та имъ? Не. Ако пѣкой ся сумѣва за това, ние ще го молимъ да ся отправи къмъ онова, кое-то гръци-ти съкога сѣ думали и съкога писали, къмъ онова кое-то думатъ и мислятъ съкога.

Слѣдователно нашата народност и наши-ти вѣроисповѣдни преданія като не съществуватъ и като не можатъ да съществуватъ освѣнъ чрезъ іерархія-та ни, чюдно ли е че гръци-ти направиха толко пѣщо за да я погубятъ!!!

И сега като вѣстникъ-тъ *Българія* изискува и изново то поставяне на начало-то ни духовенство и полезни поправленія за бѣд-ни-ти останки на долне-то ни духовенство, чюдно ли е че гръцко-то духовенство накарва да обнародватъ « важно-то извѣстіе » кое-то четюха въ Ц. вѣстникъ и кое-то и ние въѣстихме въ наши-ти листове съсъ благодареніе и голѣма радостъ, защото ни почита и прави честь.

По « важни-ти извѣстія » на гръцко-то духовенство сѣ твърдъ малко намъ нужни. Онова кое-то е намъ нужно, е да не ся удостоивае за негова-та благосклонность, да не ся надѣваме на негови-ти милости, да не приемаме негово-то благословеніе, като потъпкува съсъ крака и като презира благосклонность-та на мили-ти ни Българи.

Между други нѣща ние рѣкохме още че Българскія-тъ народъ треба да има своя-та си народна іерархія, сирѣчь « едно духовенство народно, добръ изучено, добръ съставено, вѣрно на закон-ти на правителство-то и на църковни-ти. »

Безъ сумѣние е, че въ тия изложени думи треба да търсимъ « змійни-ти мысли » за кои-то говорятъ съчинители-ти на « важно-то извѣстіе » и кои-то думатъ, « паранили » мили-ти имъ Българи.

Но кои сѣ благочестиви-ти Българи кои-то намиратъ въ тия мысли, « змійни мысли, » и въ статіи-ти на *Българія* « нечестни статіи »?

Тѣ Българи можатъ да сѣ само погрѣчени-ти Българи, сирѣчь Българи кои-то не сѣ вече Българи, кои-то сѣ станали гръци,

кои-то обычатъ гръцко-то духовенство, кои-то ся поминуватъ добръ съсъ гръцка-та іерархія, кои-то молятъ и желатъ да ся погрѣчимъ като че съсъ това ще намѣримъ цѣръ и сички ти си страданія, и кои-то вѣрватъ че *еленизмъ-тъ* е едно достоинно удовлетвореніе на отричаніе-то отъ народностъ-та сѣ.

Че на такива Българи наши-ти членове сѣ видѣли « нечестни », и наши-ти мысли сѣ видѣли « змійни », това твърдъ естествено и лесно можъ да ся разумѣй. И за това намъ ни-какъ ся не зловиди като ги глѣдаме че на-ричатъ тѣй наши-ти членове и наши-ти мысли.

Но като ги извиняваме и, отъ нужда, като ги защищаваме сръцъ най добри-ти ни пріятели. ние молимъ тия мили Българи да смотратъ, че вече не сѣ Българи, тѣ и съчинители на « важно-то извѣстіе ». На противъ, ние и сички оныя кои-то не сме станали *Елени* или *Цукаци* ... ние сме още Българи.

Понеже сме Българи, ние имаме естествено нужда отъ една іерархія Българска както гръцки-ти иматъ естествено нужда отъ една Гръцка. Прѣдъ очити ни, единъ Българинъ чини единъ гръкъ и Българскія-тъ народъ чини гръцкія-тъ. Въ Христіанството сѣ: *воздаде*, иже Кесарева, Кесарски и иже *Кѣтъ*, *Когоки* (!) но безъ да ся подгърби нѣ кой подъ робството.

По Българската църква е робиня на гръцка-та, или подобръ гръцко-то духовенство е сполучило, чрезъ средства които ще ся пазимъ да наречемъ *безчестни*, да ся пѣзми въ епископскити ни прѣстоли и да погуби нашата іерархія.

За насъ това погубваніе на нашата іерархія не е само едно дѣло противонародно но още и противохристіанско.

За гръцки-ти, погубваніето на нашата іерархія не може да бѣде едно дѣло противонародно и противохристіанско. Напротивъ то е едно дѣло народно и христіанско изрядно.

Едно дѣло народно изрядно. Защото крайното послѣдствие на това отличіе е прилаганіето на четири милиона Българи при малкія-тъ гръцки народъ.

Едно изрядно дѣло христіанско. Защото прѣдъ очити на гръцки-ти, истинно христіани, православни вѣсточни, съкоя молитва която не е по гръцки языкъ, не е истинно православно, съкое Евангеліе кое-то не е по гръцки языкъ не е истинно православно, съкое проповѣданіе което не е по гръцки языкъ не е истинно православно, съкое христіанско възпитаніе кое-то не ся дава по гръцки языкъ, не е истинно православно.

Прочее ние го повтаряме, ние не сме гръци, нашиятъ вѣстникъ *Българія* не е гръцки. Ние сме Българи, и нашиятъ вѣстникъ е Български. Отъ тамъ чюдно ли е че онова което е народно и христіанско за гръцки-ти не е народно нити христіанско за насъ!

КОГО ОТЪ ЖИВИТИ ЯЗЫЦИ ДА УЧИМЪ

Колко красно и великолѣпно зрѣлище! Природата, дълговременно въ сѣнъ, не показвае на ослабналити ни очи освѣтъ чер-тити на една печална скръбъ. Що значатъ тия листове които украшаватъ дърветата, тия цвѣтве които сѣ една частъ отъ хубостити на видниятъ свѣтъ, и напослѣдкъ тия зеленини които пробиватъ поверхность-та землена за да веселатъ челоуѣческо-то око. Сичко приема единъ другъ образъ. Въздушни-ти жители трясатъ да прекаратъ между шумъ-тъ нѣжния-тъ си животъ: и двоѣсачно-то агѣще опитва крехки-ти си запчета съсъ крехка трѣвица.

Колко по красно и по великолѣпно зрѣлище, ще повторимъ-ные! Българска-та природа е въ пролѣтъ-та си. Българска-та книжнина е въ начало-то на възрождѣніе-то си, и цѣлятъ Български народъ десять вѣкове подъ Флоріотско-то иго, начува да оѣща тяжестъ-та му. Нека повтаряме отъ сичко сръдце: какво драгоценно врѣмя за Българинъ-тъ! вторятъ ни златенъ вѣкъ излиза отъ сръдъ дебели-ти тѣмнини както весела-та пролѣтъ ся оттрѣгнува отъ зимни-ти строгости. О Българіе майчице! радвай ся ... дѣца-та ти сѣ благополучни подъ защитително-то крыло на Баща си Н. И. В. Султанъ-Абдулъ-Меджитъ.

Но въ това стремливо движеніе къмъ ученіе-то нашя-тъ народъ има нужда отъ голѣми и внимателни пазенія. Той сега прилича на единъ младъ челоуѣкъ кой-то първи пѣтъ влѣзъ въ свѣтъ-тъ. Два пѣтя сѣ отъ прѣдъ му. Единъ-тъ, както дума басна-та, води къмъ съвершенство то, другія-тъ къмъ заблужденіе-то И издиганіето или паданіе-то на единъ цѣлъ народъ ще е една достословна епоха въ Исторія-та.

Наши-ти заниманія, какъ-то читатели-ти видятъ отъ програмъ-та ни, ще иматъ за подлогъ народно-то добро, народно-то просвѣщеніе и ся надѣваме наши-ти редове да станатъ единъ поводъ за вървежъ-тъ ни въ ученіе-то.

Въ предпоследнія-тъ брой на *Българія* испитахме кой отъ мъртви-ти языци е нужно да учимъ. Безъ да губимъ врѣмя нека читатели-ти изволятъ да ни съдружатъ и въ сегашно-то изложеніе въ кое-то ще изглѣдаме и живи-ти.

Книжевна-та разлика коя-то съществува, между чужди-ти языци ни принуждава да забѣлежимъ и предпочитаніе-то имъ. Друго е предпочитаніето на Османлійскія-тъ языкъ, когато треба да учимъ както и Българскія-тъ. Понеже той изискува единъ членъ на страна, въ слѣдующія-тъ брой ще говоримъ особито за него. По лагаме прочее сегашния-тъ Гръцки, Русскія-тъ Англіскія-тъ, Нѣмскія-тъ и Францускיא-тъ кои-то ще испитаеме.

Повія-тъ Гръцки языкъ кому-то писанность-та начува да ся явява въ Исторія-та около XI-ый вѣкъ, е много богаты за да може да намѣри дѣла критики въ

(1) отъ Лук. ст. XX, 25,

редове-ти ни. Знаемъ че тогавашни-ти нѣмъ Историци сж говорили съвсѣмъ различно за Българи-ти. Ако и да сж добръ познавали изворъ-тъ на народностъ-та ни прикраси-то, предразсудци-ти неимъ сж позволявали добръ да сждятъ народъ-тъ ни. Ето какъ Историѣ-та оцѣнява науки-ти които сж обработваха отъ XI-ый вѣкъ на самъ между гръци-ти. « Физика-та сж употребяваше за бѣдни суевѣрія, а Химика-та сж ограничаваше да трѣси едно мечтателно искусство за изнамѣрване-то на злато-то. Очитваха сж да пишятъ въ сички-ти видове, но само да докажатъ че неможатъ да сполучатъ въ никой. Точни-те науки сж съвсѣмъ измѣниха и станаха недостойни за това имя. Стихотворение-то не сжществуваше почти. » Колко-то за днешна-та писменность на Гръци-ти нека си напомнимъ че почти сички-ти нови книги въ Атинска-та библиотика сж приведени. А пакъ « Учение-то на гръцко-то духовенство, дума единъ писателъ, е какъ-то календаръ-тъ му: то остава назадъ. »

Можяхме да рѣчемъ че Русскіятъ языкъ като е по ближенъ до нашиятъ е и по примитивенъ за нашии училища. По степенъта на която е неговата писменность не е за насъ, Тая точка не е тръгнуваніето ни. Намъ треба по голѣмо богатство, по голѣмъ духъ, и едно крайно забѣлежаваніе: Русскіятъ языкъ пълни Българскіятъ само съсъ Русски думи. Русскіятъ си има достоинството но и Българскіятъ си го има. За коя нужда тѣк даси промѣнимъ языкъ-тъ когато си имаме единъ нашъ, особитъ, който ни надлежи? Какво ще рече единъ Русинъ като види че му разваляме языкъ-тъ?

Като погледимъ писменността на Англіискіятъ и Нѣмскіятъ ще видимъ че е просвѣтена, че дръжи една степенъ почти равна съсъ книжнината на другити народи.

Но като ги изгледаме отъ друга страна която най повече треба да притегли вниманіето ни, непременно ще сж рѣшимъ да введемъ въ Българскити училища единъ другъ по распространенъ, по богатъ, и по лесенъ да сж вде на нашиятъ: тоя языкъ е Францускіятъ.

Голѣмото употребеніе на тоя языкъ ни дава мѣсто да го предпочтемъ. Той е станалъ дипломатически отъ дълго врѣмя. Распространеніето му почти на сѣкадѣ, му дава едно верховно положение. На сѣкадѣ, сичкити благородни фамилии пматъ за честь когато си говорятъ тоя сладкъ, гиздавъ и сладкозвученъ языкъ. Нѣкои си за да го повече почитатъ, и да направятъ сѣкой да разумѣй списаніята нмъ, сж списвали по Француски: такъвъ бѣ Лейбницъ, такива бѣха и други.

Тука по нашии страни, или отъ нужда или отъ доброзволеніе, между министрити на В. П. на рѣдко сж намира нѣкой който да не стаява тоя языкъ; кой не сж е доволно насладилъ когато чое нѣкого да говори естествено тоя языкъ, да го произнася съсъ това особито удареніе което другъ языкъ нѣма! Отъ наша страна ако ни попитатъ, кой е най краснѣтъ, най насладителенъ за ухото языкъ, ще рѣчемъ, и нече да сж расканмъ, че Францускитъ.

Едно забѣлежаваніе тука отъ само себѣ си сж представлява. Защо Францускитъ языкъ да е на толко голѣма почетъ? Защото верховната степенъ на свѣтлата му постепенность, го издига, го образува. Защото остроумніятъ народъ на когото надлежи съгласява мысли си съсъ живостъта на изразити, защото е единъ языкъ който прилича на сѣкой подлогъ. Иди въ Америка, първата дума ще сж чуюшъ по Француоки; иди въ Кина, въ Индія, дивакъ-тъ ще тѣ поздрави по тоя языкъ; иди по сичкити точки на земята, истото ще срѣщашъ.

Молимъ читателити да ни дозволятъ да

направимъ едно смотреніе което ни избѣгна въ попреднето изложеніе на брой 4. Единството е красогата на сичко нѣщо. Едно слово лишено ли е отъ единство, лишено е и отъ ясность, лишено е отъ сходство, отъ съгласіе. Единъ народъ безъ единство гдѣ-то сичкити му подлози и надежди да сж свършватъ, е единъ народъ изгубенъ. Единъ языкъ безъ единство е уморителенъ, мжченъ, несносенъ. Но не видимъ ли че въ Еллинскитъ языкъ единство нѣма. Толо діалекти, различни единъ, отъ другъ, неправятъ друго освѣтъ да пожелатъ безцѣнното врѣмя на младежити които сж занимаватъ въ тѣхъ. Но въ Латинскитъ не е тѣй. Языкъ-тъ когото говори Цицеронъ риторъ, говори го и Виргиліи стихотворецъ, говори го и Цесаръ диктаторъ.

Отъ сичко щото изложихме до сега читателити видятъ кого избираме. Съсъ тѣхъ наедно казахме за сичкити каквото знаехме отъ опитъ, отъ заниманіе. Ако изхвърляме отъ помежду Българити Гръцкитъ языкъ познаваме защо, « Сѣкое дръво което не носи плодъ треба да сж отсеке и хвърли въ огнь-тъ. »

ПОЛИТИЧЕСКИЙ ИЗГЛЕДЪ.

Голѣми военни преустройство сж ставатъ сега въ сичкити Европейски царства. Бойтъ е само обявенъ между Австрія отъ една страна и Франция и Сардинія отъ друга.

Ще сполучатъ ли да въспрятъ бойтъ да сж распространъ и на друго мѣсто? Види сж че го желаятъ на сѣкадѣ. Но иматъ и затова отгоръ сумѣния добръ основани. Сичкити трудове на Европа за да рѣшатъ въ единъ конгресъ мжчотити които навесоха тоя бой, не бѣха ли суетни? Обаче дано даде Богъ само Италия да сж напои съ човѣческа кръвъ още веднажъ!

Въ едно слово, министръ-тъ на иностранныи дѣла въ Англія съжелява горчиво бѣдити които тоя бой ще докара на Европа. Министръ-тъ рѣче, че ако Руссія не бѣше промѣнила вървѣтъ на преговорити, можяха още да върватъ че Италийскити работи ще сж управитъ примирително.

Тука треба нашии читателити да помятъ, че когато Англія предлагаше заслугити си съсъ единъ начинъ, сиречь чрезъ Лордъ Ковленъ, който ходеше отъ Лондра въ Парижъ и въ Виенна, Руссія предложи добрити си заслуги съсъ единъ другъ начинъ, сиречь като предложи единъ конгресъ.

Прочее министръ-тъ на иностранныи дѣла въ Англія забѣлежава че събираніето на единъ конгресъ, било по трѣнливо нѣщо и много по мачно отъ прости заслуги, че дѣйствително можиха да сж сговарятъ връхъ първити основи на отваряніето на предложеніята отъ Руссія конгресъ. Словото гдѣто Лордъ Дерби ни открива тѣя подробности е обнародвано въ Журналъ де Константинопль.

Въ тѣва истото слово видимъ думи твърди строги срѣщу Сардинія. Но попитаха сж да ли прилича на Англія да говори днесъ съсъ тоя начинъ. Защото положеніето на Сардинія сжществува отъ десетъ години на самъ, и сѣкога вѣстницити думаха че това положеніе на Сардинія сж насърдяваше отъ Англія.

Въ Франция бой-тъ не е твърдъ народенъ, ако и да го въспрематъ великодушно. Причината на отвращеніята на Франция за тоя бой сж най-напредъ жертвити които полага и послѣ недовѣріето на Италия отъ когато това мѣсто е станало едно бунтовно огнище.

Императоръ Наполеонъ разумѣва твърдъ добръ това и за това много строги заповѣди сж дадохъ на генералъ Гойонъ, Командатъ на Француски-ти войски въ Римъ противъ сѣкое противоположно явяваніе на почетъ-та която Римлянити сж дължни на двойната власть, душевна и тѣлесна на папата, и за това сж взеха важни противъ-бунтовни мѣрки въ Сардинія.

Француското правителство дава на Австрійскити кораби, които сж въ пристанищата му, шестъ седмици за да сж оттеглятъ.

Още говорятъ за единъ и доро за два съюзни трактати между Руссія и Франция. Съсъ силата на тѣя трактати Руссія е длжна да устрои четири тѣла войски, двѣ за Австрійскити

граници и двѣ за Прусскити. Но сжществованіето на тѣя трактати не е вѣроятнo. Онова което е вѣроятнo е, че Руссія въоружава и че ще бѣде слѣдъ малко въ сѣстояніе или да наложи ходатайството си, или да дѣйствува за хатъръ на Франция и Сардинія, ако истинно съюзъ-тъ сжществува.

Телеграфически депеши.

Една телеграфическа депеша отъ 26 Апри. 8 Маія дума на касо:

« Австрійскити побѣдени, причината бѣ джждѣтъ. Францускити и Италийскити вѣстници не ще закъсѣятъ да ни изтъкуватъ това приключеніе.

ЛОНДРА 27 Апри.—9 Маія 4 ч. 5 м.

Надѣватъ сж че бойтъ ще сж ограничъ само въ Италия.

ПАРИЖЪ 28 Апри.—10 Маія.

Императоръ-тъ остави днесъ Парижъ за да иди въ Туринъ.

Новинити отъ Сардинія сж изрядни: Дѣвти войски сж пълни съсъ въсхищеніе.

ЛОНДРА 29 Апри. 11 Маія.

Императоръ Наполеонъ трѣгна отъ Парисъ за Сардинія вчера вечеръ. Австрійскити излизатъ отъ Сардинія. Общото мнѣніе има по малко страхове за въ бждущее.

ТРИЕСТЪ 28 Апри. 10 Маія.

Едно голѣмо търговско заведеніе прикжсна плащаніята си.

ОБЩИ ИЗГЛЕДЪ НА БЪЛ. РАБОТИ.

Минмо то « важно извѣстіе » кое то Ц. вѣстникъ обнародова относительно на нашии членове, очюди много нашии тѣ Българи въ Цариградъ. За онова кое то сж на насъ относя нмъ нѣмаме нужда да глѣдаме очюданіе то нмъ за да сж научимъ че сж съвсѣмъ странни и на обнародваніе то и на духъ-тъ на извѣстіе то. За това сж по заповѣдъ-тъ вѣзъ каквина та на отговоръ-тъ си и го обнародвахме въ малкіятъ листъ предъ да говоримъ за него.

Онова кое то научихме тая седмица за това « извѣстіе » потвърдява сичкити ни по предишни догадки. Сега нмъ знаимъ че « Българи които живѣятъ тука » [въ Цариградъ] и кои то сж стараятъ за истинно то добро на отечество то си нѣматъ никаква смѣса въ « важно то извѣстіе » на Ц. вѣстникъ. Това стига намъ. Това треба да стигни и на оный кои то сж стараятъ или въ Цариградъ или на друго мѣсто за истинно то добро на отечество то ни, съсъ други рѣчи на оный кои то не исвършватъ никакъ между насъ чуждити работи.

Въ числото на лицата които извършватъ у насъ чуждити работи, нмъ ще наредимъ за днесъ гръцкія-тъ Тулчански владика, Г. Діонисіи. Надѣваме сж читателити да забѣлежатъ че нмъ не сме оный които туряме П. П. Діонисія въ числото на оный които чюдно извършватъ между насъ чуждити работи. Но е Ц. вѣстникъ.

Дѣйствително, научихме отъ Ц. вѣстникъ, че П. П. Діонисій « още не измѣнува злоупотребленіята си, » и че не « омалыва » никакъ цѣната на « вулти си, » на Протошъ парасъ, парусія и други « подъ разни извиненія. » Извиненіята свършватъ ли сж нѣкога у единъ гръцки владика?!

За вѣлчелото на единъ вдовецъ, П. П. Діонисій велъ « три жалтици вула парасъ ». Освѣтъ това заповѣдалъ на свещеникѣ-тъ да не ги никакъ вѣнчява догде не земе и отъ вдовицата « три жалтици ».

Въ селото Чумурлу мнозина Българи които сж бѣха скарали сж хвърлиха въ тѣжница и сж направиха аргосъ отъ П. П. Діонисія. За да ги отпусни и да ги развържи и прости Негово П. понска сѣкой отъ тѣхъ да даде по 500—600 грошове.

Въ Ямболъ чуждити дѣла не сж извършватъ у насъ по малко добръ. Колко голѣми и да сж биди желаніята и прошеніята на нашии Българи никакъ гръцити не нмъ дозволити да четатъ по Български Евангеліята въ Великитъ—четвъртакъ.

Евангелията са четеха само по гръцки.

Пресъ д'оранъ споредъ една кореспонденция отъ Едрене приказва за какъви смущения които са случили на Акиръ челеби. И ние приехме новина за това смущение. Отъ истини наши кореспондентъ и отъ ония на пресъ д'оранъ, видяха че главниятъ виновникъ на това е Гюмюш Герданъ. Споредъ пресъ д'оранъ работниците на минаци дѣйствиуваха подъ влияніето на Гюмюш Герданъ, споредъ нашия, тоя Гюмюш Герданъ кара да правятъ шепъкъ съзгнана пѣсна.

Ние мислимъ че нашия извѣстия и извѣстията на пресъ д'оранъ могатъ твърдѣ добръ да се согласатъ, и да се намѣрятъ точни единъ и другъ. Гюмюш Герданъ не е Българинъ.

Провадскіятъ санджакъ е излектъ съсѣрзбойничи. Въводата имъ е познатъ. Обаче той се расхожда безъ страхъ на сѣкадѣ безъ да се обеспокоява. Сичкити не храни-майковци сж на служба му. Имто му е Содакъ Мустафа.

Въ Балчикъ единъ хаджа убилъ единъ момъкъ, на имя Тодоръ, на ловъ. Началствата нищо не сторили за да дирятъ виновникътъ и обстоятелствата на това убийство.

Една кореспонденция отъ Софія, до Пресъ д'оранъ, замѣчва доброто поведеніе на царскити войски. Тѣ сж 6,000 души.

Въ Нишкитъ санджакъ, види се че злото станало голѣмо. Пятни тескерета се не даватъ за да не дойде нѣкой да извѣсти на правителството за онова каквото става.

Това запретиеніе на тескеретата доказва че виновниците ги е страхъ да се познаятъ отъ В. Порта. Доказва още, колко Господарити познаятъ че правителство-то има благосклонни намѣренія къмъ притѣсненити.

Извѣстиятъ ни отъ Пасевъ че Г. Оджакъвъ има десѣтъ разни списанія за печатаніе.

Въ Пловдивъ Н. П. Пасій турилъ църквити на откупъ. Поповити се превърватъ отъ сѣкадѣ за да купуватъ еноріи. Но Н. П. Пасій на комуто, видяха че 900,000 онгъзъ годишни грошове нестигнаха за да плати цѣната на спархіята си, издигаа цѣлата на емватиката. Понеже тия емватикити сж твърдѣ сжми поповети не щѣтъ никакъ отъ тѣхъ и за това сж лѣятъ по ханищата и повечето безъ хлѣбъ.

Нека се надѣваме че умноженити уроци които Гръцкити владци даватъ на нашити Българи ще искаратъ плодъ-тъ си. Думатъ ни че по сезата искатъ Българи попове. Защо не искатъ Български владци? Отправятъ сж до Великата Църква. Тя предъ нѣколко время ги измамъ, сега ги мамъ, и още много ще ги мамъ!

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА БЪЛГАРИЯ

ПЛОВДИВЪ, 1859 Апр. 22

Негово Прѣосвященство Г-въ Пасій откакъ се заварилъ отъ обиколка-тъ си по казмити, гдѣто бѣ отишълъ да изпълни свои-ти пастырски длѣжности: съ единъ рѣжъ да благославя, а съ другъ да обира духовно-то си стадо, откакъ се е заварилъ, казвамъ, заловилъ се е за другъ единъ важнъ службъ: да дава, т. е. полъ закупъ еноріи-ти и да събира новы ембатиды отъ священници-ты. Познавате, какъ Гръцко-то духовенство дава полъ закупъ еноріи-ты; врѣмя на тоя закупъ е Георгіевъ-денъ. Но тоя случий гядаме отъзавчера да се прѣвъряхъ въ града ни вси священници изъ Едренъ-тъ; отъ тѣхъ мнозина още останахъ да си майжъ по ханищата-та, защото не могли така лесно да се спогодятъ съ Негово Прѣосвященство, който искачилъ ембатиды-ти на доста голѣмъ цѣмъ, като имъ прибавилъ и замъ (надгуръ) по 30-40 на о/о за ажю на пары-ти! Оставамъ на редактора на «Βελγικς» грижѣ-тъ да каже ако упражненіе-то на Гръцко-то духовенство въ такъвъ единъ незаконнъ проданъ си погрѣша съ достоѣніе-то на Великъ-тъ черковъ коя-то тоя Вашій събрать така горящо нише да брани противъ съвѣсть-тъ си. Измѣжду много-то попове, кои-то тука се разпайватъ по ханищата-та има мнозина, кои-то останали безъ хлѣбъ, защото като Гръцки попове не могатъ да се намѣсятъ вси у двѣ-тъ и половинъ села Гръцки, кои-то сжществуватъ въ нашѣ-тъ казъ. До сега тия Гръцки священници, нагурени на

наши-гы сезачіе, служахъ по Български-ты черкови по Гръцки. Но замъ честъ за тѣхъ наши-ти Българіе сезачіе начнахъ да разбирахъ твърдѣ добръ, че нацусто и ходятъ въ черковъ, кога-то имъ се чете по гръцкый языкъ, който тѣхъ съвѣтъ не разбирахъ. Завчера имамъ случая да видѣмъ селяни-ти отъ Дѣдово и Байково да просатъ и молятъ Негово Прѣосв. да имъ опрѣдѣли за села-та Българи священници, кои-то да имъ четатъ въ черковъ по матерный имъ языкъ, защото-то-казвахъ-по гръцкый языкъ не разбирахъ дали по-тъ-гы благослави или проклина. Нѣколко нацусто празны трудове положи Негово Прѣосв. въ желаніе-то си да ги убѣди да прибератъ за священникъ по-тъ грѣкъ единъ пѣничи.

Дано примѣръ-тъ на Дѣдовы и Байковцы вразумише и други-ти села по нашия Кошулъ та да намѣсятъ въ черковъ-ты си священници Българи намѣсто настоящи-ти имъ попови, Гръцки Стани-макъ, кои-то съ своѣ-тъ селнича размѣватъ имъ мозъка.

ПЛВВАНЪ 20 Априла 1856.

Првродата се развива, и съ пейъ засдно развиватъ се и пакостни нарави челоуѣковъ. Съ развитіе-то се природа-та ше принесе намъ дражасти и голѣмъ плодъ, обаче пакостити челоуѣци иматъ съвѣтъ противъ цѣль, съ кой-то не само намъ ше нанесатъ угѣтениѣ и уврѣди, нъ и на само наше Высоко славно правителство, а негли и на самы себя. Да не продължавамы на дълго извѣстие-то си, нъ да извѣстимъ на наши читатели, че прѣди нѣколко дны се извѣдохъ отъ нашій градъ по-выше отъ 40 злодѣйци кои сж обрадили вси пѣтища и чакатъ яки зъвопи за плѣчки.

Познато је на вси почти жители Европѣско-Османскія държавы, че тукашній Пазаръ се отвори на Лазарова сѣботъ. Имане дѣвольно купцы и продавци, обаче къту се врѣщахъ селяни, обрахъ се отъ нападателны чети хайдутски. Около Агленъ са убихъ тримна търговци. у Букавлъкъ половинъ частъ растояніе отъ града ни са ранихъ 7 Априла прѣзъ ноцъ-тъ три мѣжи и една жена, на кон бѣха взѣли около 20-30 хайдуди и имъ взехъ около 10,000 грошове. Сега са доведохъ ранени въ нашій градъ да по да са псѣфрѣтъ, но слаба помощъ се очаква. У Раднево единъ частъ растояніе сж рани такожде единъ Българинъ. У Петерипъ обрахъ Христа Чолакова и му взѣхъ около 6000 грошове. Величко това се случи тѣмъ дны, и търговци-ти са дѣвольно уплашихъ, что-то прѣстаняхъ да търгуватъ и да посѣщаватъ нашій градъ. Тѣмъ сжче и пазара за свѣтлый празникъ бѣше слабъ, что-то не можяхъ да додѣтъ селяни да си пазаруватъ за Воскресеніе. Тукашнии наши разно-продавци твърдѣ сж разгряжени за тѣмъ приключеніи, что-то имъ се занира продаваніе-то.

Тукашнии наши граждани прѣдставихъ това тукашнему Мидюрину, обаче той имъ каза, че нѣма тѣмъ снагъ да бы умиралъ разбойнички чети, и да ги накаже спорѣдъ царскый законъ. Той съвѣтова наши граждани да се отирабѣтъ съ жалбъ самому Цареградскому Дивану, или Видинскому наши. Това много опечали тукашнии жители, что-то останахъ въ дво-ушіе.

Това, ако бы да не са прѣдостороже, търговци-та ше се въспре и жители-ти ше бѣдѣтъ не сигурни на работъ-тъ си. Отъ другъ странъ обаче се утешивамъ, че негово прѣвосходство Веади Видинскый, кату туку му се прѣдстави това, ше вземъ совѣтъ строгі мѣрки да защити поданици-ты на Милостивѣйнаго Царя нашего.

Тѣмъ дни се надѣвахъ съ радости чувства за Негово Прѣосвященство Епископа нашего, обаче ие ше доде!

Сѣдѣ добръ-тъ всѣгда слѣдамъ липа-та. Въ сѣботъ вѣчаръ се вращаме отъ Кафеле-то тукашній Ода-баши, който спорѣдъ царскы-ти закони отправяваше служба-та си сходно по здравый разумъ, удари се отъ неприятели-тъ си партіи съ шиповъ, обаче счастіе, че сребрѣный му голѣмъ часовникъ можа да отбѣсие смъртоносно-то зѣрно неприятелиско. Сега ие невѣрдишъ, и много се зарадвахъ мы тукашнии христѣйни за неговий благополучный прѣвѣжъ. Той съ голѣмъ строгость пазн не само градъ-тъ ни, нъ и по нѣкогши излѣзва и отъ вѣтъ града да гони свѣрѣшны-ти разбойници. Той самъ ие умъртвилъ четириа разбойници, мусулманы, прѣди единъ годинъ.

ЯНБОЛЪ 21 Априля 1859.

Единъ личенъ подлогъ се случъ да ма доведе въ Янболъ, на Великитъ Четвъртъкъ. Приканенъ отъ Ханджіята, рѣшихъ да отида вечеръ-та да присѣтсвувамъ на дванадесѣ-тъхъ Евангелия, ако и да знаехъ че въ църква та гръцки се чете. Прѣдъ нѣколко години приказваше водителъ-тъ ми като вѣрвахъ, прѣдъ нѣколко години, Българскитъ языкъ бѣше съвѣтъ заровенъ въ земя-та. Почти една дума българска не можеше пѣтичъ-тъ да чюе. Въ черква както и на сѣкадѣ пусѣиатъ гръцки пѣдѣи.

Но врѣмя то дойде и за нашѣтъ языкъ. Дѣж-ни сме много да благодаримъ на единъ момакъ Българинъ кой-то, възпаленъ отъ ревность и родолюбіе, положи сичкити си трудове за да отвори очи-ти на бѣдни си съотечественици. Какви го-ненія не си нанеси тоя младъ, отъ тѣмъ грѣкомани. какви хули! Тѣхна-та злоба се прострѣ дѣру и да дигнатъ рѣка врѣхъ него и да му запретатъ църковни ти врата. Но никакво не сполучиха.

«Ето сега, байно, какъ тоя момакъ, ги при-пудъ да се чете и старо-Български.»

Слушяхъ весело приказка та на страниопрем-никъ-тъ си и си мислехъ че ако сичкити ни Българи бѣха като горѣшѣтъ момакъ, какво възрожде-ніе бы имало между насъ! Но по злополучію много служатъ гръцки интереси. Въ то врѣмя вѣздохме въ църква. Що да вида? Причиними сж свѣтъ-тъ лежи още въ ония далечни врѣмена на неучено-стыта. Единъ по-тъ едвамъ срѣчаше Евангелие то по гръцки. Едно пѣтъ годишно дѣтенце е по до-вольно да чете отъ тогози пастыря! Пастыр! Мо-жияхъ ли съсъ мирна съвѣсть да му дадемъ това имя? До седмо то Евангелие, сѣрдцето ми съсъ мѣка търпя, гръцки языкъ, Българска църква. Из-лѣзохъ.

На утрѣ, имамъ честъ да се видя съсъ мо-макъ-тъ за когото ханджіята ми бѣ говорилъ. Ме-жду други-ти приказки, той още ми каза «сно-щи не щѣхъ да ги оставя да четатъ гръцки, и да отпраща гръцки ти мнѣги, по едипъ Г. ми каза, че его-лѣмъ грѣхъ това ако го права, и азъ се уплашихъ отъ голѣмѣтъ грѣхъ.» Зеръ, тоя съвѣтовачъ не е сѣ наумилъ изгореніето на Българска-та Книжнина, не помни Фанаріотски-ти мѣчителстаа и насилни

Гръкомани-ти още набѣдили единъ по-тъ че крѣлѣ гръцки-ти кнѣпи, за това икономъ-тъ, хп-теръ, го сторилъ аргосъ. Едриянскитъ Митро-политъ прати по-тъ, но икономъ-тъ не уаобръ това прощеніе. Подъ игото на Фанаріотска-та политика, тежко и горко на Янболци!!!

ПЛОВДИВЪ 10 Април 1859

Г-не уредниче на Българія,

Отъ кога-то съсъ прѣсѣлъ повѣтъ тѣмъ годишнѣтъ мѣ-сясословъ, не престаняхъ да си права различни вопросы врѣхъ тѣмъ книжка, плодъ на Българската книжнина. Сега като видѣхъ обнародваніето на новѣтъ вашъ листъ Бл-гарія, рѣшихъ да ви съобща мнѣніето си, и да ви кажа удивленіе което явдословѣтъ ми причини.

Като го пригледяхъ, срѣцнахъ какъ срѣдата се-дмъ листове отрѣзани. Що е това? Трѣсъ въ съдържаніе-то, прочитамъ сичкитъ заглави. Но какво бѣше очудваніе-то ми, кога-то се увѣрихъ че отрѣзанитъ листове содер-жали, нѣмъ важнитъ и най полезнитъ за Българскитъ народъ членове.

Его тѣя членове: «Документи за Българската чер-ковна Исторія, и пр. и проч.» За да се увѣри по добръ принесохъ си при отрѣзанитъ листове. На страницата 14 смотрихъ едно листъ записено. За да го прочета, бѣхъ дѣ-жъ да туря листъ срѣщо свѣтлината. Това като ста-на понислехъ че има пѣкаква хитрость и едно множество вопросы начнахъ да предлагамъ въ умѣтъ си.

Коя е причината на това? Кой ги е отрѣзалъ? Кой е оня, който е толко неприятели на народъ-тъ ни за да не ни дозволъ да видѣмъ вѣстѣти си на ялтинци? Да ли е сра-мно на единъ народъ кога-то познава знаменитъ на сжщес-твеніето си? Дали тѣмъ документи ше причинятъ зло на Българската народность, на Българската книжнина?

Напротивъ разнитъ народи иматъ за една голѣма слава да надирятъ вѣтхостити, не само технитъ но и оше и чуждитъ.

Вѣстина, Г-не уредниче, азъ ги четохъ въ чужди-тъ списанія и бѣхъ познѣрилъ да ги привѣда и да ги пре-дажъ на народъ-тъ си, като едно огледало за да глѣда пре-миналото си прѣмъ. Едно толко драгоцѣнно пѣнѣ треба да да се крѣе? Понеже сѣ печатили въ нашата печатница, до-вѣсъ сѣдихъ благословно, Господине, да сл отправя. Отъ-вѣсъ искалъ да науча причината на това. Ако единороди-тъ ли Българи смотриха ползата която ше причинятъ тѣя свѣдѣтельства на народностьта ни, и тѣ ше ги дирятъ съсъ голѣма ревность. Колкото за мене, Г-не, не можа да си въспра негодваніето какъ оногова който е ималъ толко-дѣрзость, да лѣни народъ-тъ ни отъ тѣмъ драгоцѣнни пѣнѣ. Българитъ сж любопитни и падавамъ се че тѣмъ документи ше намѣрятъ хѣстото си въ вашитъ листъ.

Единъ ревнителъ.

